

آلودگی‌های گوشخراش

براساس بررسی‌های انجام شده بیش از 70 درصد آلودگی صوتی تهران ناشی از تردد وسایل نقلیه است...

براساس بررسی‌های انجام شده بیش از 70 درصد آلودگی صوتی تهران ناشی از تردد وسایل نقلیه است:
آلودگی‌های گوشخراش

جام جم آنلاین: هنگامی که از آلودگی‌های زیست محیطی سخن به میان می‌آید آلودگی هوا، صوتی، خاک و آب بیش از دیگر انواع آن به ذهن متبادر می‌شود.

در دنیای امروز، انواع دیگری از آلودگی زیست محیطی مطرح هستند که به صورت محلی یا منطقه‌ای موجودات زنده را درگیر می‌کنند و از آن جمله می‌توان آلودگی‌های ناشی از امواج الکترو مغناطیس (تلفن‌های همراه، نیروگاه‌های برق و...) و عوامل محیطی (تابش شدید آفتاب، باران‌های اسیدی و...) را نام برد. با این حال برای شهروندان تهرانی از آلودگی هوا معروف‌تر وجود ندارد.

البته معروفیت این نوع آلودگی نتیجه چند دهه بی‌توجهی و نادیده گرفتن عوامل آلاینده است. وگرنه اگر در سال‌های اخیر دی‌اکسیدکربن و ذرات معلق نفس‌ها را در سینه حبس نمی‌کرد و ادارات و مدارس را به تعطیلی نمی‌کشاند بنا به سیاق سابق و معمول آن را هم به قول معروف زیر سیلی رد می‌کردیم و باور نداشتیم. از آلودگی آب و خاک هم که با امور تخصصی سر و کار دارند، بگذریم به آلودگی صوتی می‌رسیم که گویا بی‌توجهی معمول نسبت به افزایش عوامل آلاینده و گسترش کمی و کیفی و عواقب اجتناب‌ناپذیر آن از آلودگی هوا هم حادث‌تر است. سازمان بهداشت جهانی (WHO) آلودگی صوتی را به دلیل کثرت منابع در شهرها خطری جدی برای شهروندان محسوب می‌کند و این هشدار درباره پایتخت 13 میلیونی ما که با ترافیک، کاربری صنعتی و تجاری، تداخل کاربری‌های متعارفی و... مواجه است جدی‌تر به نظر می‌رسد. بنابر آخرین تحقیقات در این باره بیش از 500 نقطه تهران با آلودگی صوتی شدید مواجه‌اند و مناطق 6، 7، 9، 11 و 12 از این نظر خارج از هر استاندارد هستند. بیشترین میزان آلودگی صوتی در مناطق جنوبی و مرکزی تهران اندازه‌گیری شده و میدان‌های انقلاب و آزادی رکورددارند.

آلودگی صوتی به عواملی نظیر شدت، نوع، فاصله تا منبع صوت، مداومت، موقعیت و حساسیت افراد نسبت به صداها بستگی دارد. شدت صوت که تنها یکی از پارامترهای سنجش آلودگی صوتی است با واحدی به نام دسی‌بل و در بازه صفر تا 130 اندازه‌گیری می‌شود که آستانه شنوایی و کری برای انسان است.

قرار گرفتن در معرض صدایی با شدت 85 دسی‌بل که در حد یک ترافیک سنگین است به سیستم شنوایی انسان آسیب جدی وارد می‌کند و 2 دقیقه شنیدن صدایی با شدت 109 دسی‌بل ممکن است کری موقت را در پی داشته باشد. آلودگی صوتی در بزرگراه‌های تهران حدود 75 دسی‌بل و 20 دسی‌بل از استانداردهای جهانی بالاتر است. آلودگی صوتی شبانه در تهران نزدیک به میزان روزانه آن است و از این رو تهران جزو شهرهای دارای آلودگی صوتی بالا در شب محسوب می‌شود. حال با وجود چنین هشدارهایی چه اقداماتی برای کاهش آلودگی صوتی در پایتخت انجام می‌شود؟ جواب، هیچ است. جز در مواردی که آلودگی صوتی ناشی از فعالیت‌های صنعتی به صورت مستقیم شکایتی در پی داشته باشد هیچ برنامه یا راهکار جامعی برای مقابله عملی با این معضل وجود ندارد. در حقیقت وضعیت امروزی مقابله با آلودگی صوتی مانند شرایط مقابله با آلودگی هوا طی 2 دهه پیش است.

نکته: از دست دادن قدرت شنوایی، کاهش قدرت یادگیری، آسیب‌های جنینی، سردرد افزایش فشار خون، تحریک عصبی و زودرنجی خستگی روحی و جسمی، مشکلات گوارشی کاهش قدرت سیستم ایمنی بدن بیماری‌های قلبی و ... تنها بخشی از عوارض آلودگی صوتی بر بدن انسان هستند

یعنی شرایط باید به قدری بحرانی شود که بالاخره اعتقادی برای چاره‌اندیشی الزامی گردد. در بسیاری از کشورهای توسعه یافته، مقابله با آلودگی صوتی همپای آلودگی هوا در دستور کار قرار دارد. بنا به استانداردهای اتحادیه اروپا، تمامی کشورهای عضو آن باید برای محیط‌های شهری نقشه صوتی تهیه کنند و راهکارهای کاهش آلودگی صوتی را ارائه دهند. تنها کورسوی امید در این حوزه در پایتخت شلوغ ایران نصب تابلوهای نشانگر آلودگی صوتی در معابر و میدان‌های شهری و عزم شهرداری برای تهیه نقشه صوتی مناطق بیست و دوگانه است که می‌تواند بستری برای اقدامات جدی فراهم آورد.

چه می‌توان کرد؟

راهکارهای مقابله با آلودگی صوتی به 2 دسته تقسیم می‌شود. یکی جلوگیری از انتشار آلودگی صوتی از طریق وضع استانداردهای فنی و قانونی برای تولید وسایل نقلیه کم‌صدا، اجباری شدن معاینه فنی خودروها و موتورسیکلت‌ها، اعمال محدودیت در تردد و

سرعت وسایل نقلیه، گسترش استفاده از تایلرها و آسفالت‌های ویژه کم‌صدا، ممنوعیت بوق زدن و... که به ارائه طرحی جامع در این حوزه نیاز دارد و البته تنها طی فرآیندی طولانی و حداقل چند ساله امکان‌پذیر است. دسته دیگر، راهکارهایی که بر کاهش دریافت آلودگی صوتی از طریق استفاده گسترده از پنجره‌های 2 جداره، عایق‌بندی صوتی در دیواره ساختمان‌ها و بزرگراه‌ها، گسترش فضای سبز شهری، رعایت حریم صوتی اماکن و منازل مسکونی، ایجاد دیواره‌های بتونی یا جاذب صوت در معابر پرتردد شهری و ... مبتنی است. تا آنجا که به شهروندان مربوط می‌شود و از عهده آنان برمی‌آید همین که بی‌دلیل بوق نزنند و از این امکان صوتی در خودروها فقط برای پرهیز از خطر استفاده کنند بزرگ‌ترین کمک به کاهش آلودگی صوتی است. بنا به بررسی‌های معدود این حوزه بیش از 70 درصد آلودگی صوتی تهران از آلاینده‌های متحرک یعنی همان وسیله نقلیه ناشی می‌شود.

تهدیدها را جدی بگیریم

آلودگی صوتی طیف وسیعی از عوارض پزشکی را در پی می‌آورد که کمیت و کیفیت آن مایه شگفتی است. از دست دادن قدرت شنوایی به صورت تدریجی، کاهش قدرت یادگیری بویژه در کودکان، آسیب‌های جنینی، سردرد، افزایش فشار خون، تحریک عصبی و زودرنجی، خستگی روحی و جسمی، مشکلات گوارشی، کاهش قدرت سیستم ایمنی بدن، انقباضات عضلانی، بیماری‌های قلبی و عروقی، استرس، ام.اس، افسردگی، اختلال در مکالمه، بی‌خوابی، رنگ‌پریدگی، کاهش درجه حرارت بدن و ... تنها بخشی از عوارض آلودگی صوتی بر بدن انسان هستند. از بالا بودن میزان آلودگی صوتی در تهران می‌توان دریافت ریتم امواج مغزی ساکنان کلانشهر تندتر از حد عادی است و این به معنای خطر بروز بیماری‌های عصبی و روانی در بلندمدت محسوب می‌شود.

مجاورت با فرودگاه و کارخانجات صنعتی، صدای بوق و آگروز وسایل نقلیه و تیک‌آف خودروها، دزدگیر وسایل نقلیه، اصوات ناشی از ساخت و ساز، تردد خودروهای باری و تصادفات مهم‌ترین آلاینده‌های صوتی در شهرها هستند و تهران با همه آنها در حد اعلاء مواجه است. بر این اساس کارشناسان داخلی، تهران را یکی از آلوده‌ترین شهرها در حوزه آلودگی صوتی می‌دانند. با این شرایط به نظر می‌رسد لازم باشد مسوولان حوزه دولتی و شهری از همین امروز برای کاهش آلودگی صوتی دست به کار شوند و کار امروز را به فردا نیندازند.

امین رحیمی / جام‌جم